

مرتضی عبدالحسینی

روزنامه‌نگار

یکی از بندهای جنجالی و پرحاشیه قوانین بودجه در سال‌های اخیر، بند «ه» تبصره ۱ این قوانین مبنی بر عرضه قیر رایگان (تهاتری) بوده است. این طرح پرمراجا که به‌زعم کارشناسان و البته آمارهای موجود، فسادانگیز به‌نظر می‌رسد، توسط نمایندگان مجلس دهم از بودجه سال ۹۹ حذف شده بود، اما نمایندگان مجلس جدید روز پیش مجدداً آن در قالب طرح دوفوقریتی تصویب و دولت و وزارت نفت را مکلف به تأمین چهار میلیون تن قیر رایگان برای نهادهای و سازمان‌ها کردند. این طرح در شرایطی تصویب شد که چند ابهام‌رازسوی نمایندگان بدون پاسخ گذاشت.
اولاً آنکه؛ مجس یازدهم که با شعارهای تحول اقتصادی روی کار آمده و برای تحقق آن نیز برنامه‌هایی مدون کرده بود، چرا باید اولین مصوبه آن طرحی باشد که در سالیان گذشته فسادآور تلقی شده و براساس آمار، علیه تولید داخلی قیر و صادرات آن بوده است. مورد دوم آنکه اعطای حواله قیر به سازمان‌ها و نهادهای و استفاده پولی این سازمان‌ها از این حواله‌ها برای تسویه با پیمانکاران خود، درنهایت تشکیل دهنده بازارهای سیاه و ثانویه‌ای می‌شود که قیمت قیر در آنها پایین‌تر می‌آورد.
برآورد‌ها از آمارهای رسمی، تأییدکننده بیش از چهار میلیون تن قاچاق قیر در چهار سال منتهی به ۹۷ بوده است. درنظر نگرفتن بورس کالا سومین ابهامی است که در اجرای این طرح وجود دارد، چراکه بورس کالا در کشور ما فعال بوده و عرضه قیر نیز در آن صورت می‌گیرد، اما براساس آمار این بازار تنها ۲۰درصد عرضه را پوشش داده و باقی عرضه‌های قیر توسط همان حواله‌های فسادزا صورت می‌گیرد.
از آنجا که توزیع این حواله‌ها و عرضه قیر رایگان مستلوی با توزیع رانت است، می‌توان از احتمال توزیع رانت بیش از ۱۵ هزار میلیاردی از ابتدای سال ۹۳ تا پایان ۹۸ صحبت کرد، بنابراین با همه اینها تصویب این طرح بیشتر وابسته به افرادی بوده که احتمالاً قول آسفت‌ات توسعه راه‌های شهرهای خود را داده‌اند و حالا از این طریق‌به دنبیال ایجاد ارتباط با وزارت راه و از آن طرف عمل به وعده‌های انتخاباتی خود هستند.

سازوکار فسادپرور قیر رایگان

قیر نیز مانند سایر کالاها در پروژه‌های عمرانی و توسعه‌ای کشور مصرف می‌شود و همانند هر کالای دیگری دارای ارزش و قیمتی است که برمیانی آن مورد معامله و دادوستد قرار می‌گیرد. این محصول از اجزای کلیدی توسعه راه‌ها و حمل‌ونقل بین‌شهری و بین‌روستایی است که می‌تواند موجبات رونق اقتصادی، سهولت در رفت‌وآمد و… را فراهم‌آورد.
حсал با توجه به میزان اهمیت این محصول و به‌فولی تضمین رونق و توسعه زیرساخت‌های کشور حکم جنجالی و پرحاشیه در قالب بنسده «ه» تبصره ۱ به قوانین بودجه کشور اضافه شده است. این بند که مبنی بر عرضه قیر رایگان (تهاتری) است، در ظاهر با هدف کمک به پیمانکاران طرح‌های نیمه‌تمام اضافه شده و براساس آن وزارت نفت موظف است که مواد اولیه قیر را با نسبت‌های مشخص بین دستگاه‌های اجرایی از جمله؛ وزارت راه‌وشهرسازی، وزارت جهاد کشاورزی، بنیاد مسکن انقلاب اسلامی، وزارت کشور و

گزارش

علی آهنگر

پژوهشگر حوزه نفت و انرژی

تاسوم نوامبر ۲۰۲۰ دیگر چیزی نمانده است. سه ماه و ۱۲ روز دیگر انتخابات ریاست‌جمهوری

ایالات‌متحده برگزار و سرنوشت میهمان جدید کاخ سفید روشن می‌شود.

اکنون که میدان رقابت بین دو کاندیدا به‌شدت گرم و تهاجمی است، یک سؤال اساسی برای ذهن‌های کنجکاو پیش می‌آید و آن اینکه چه کسی پیروز ماجراست؛ دونالد ترامپ یا جو بایدن؟

با عملکرد سه سال و نیمه‌ترامپ که دیگر بین نخبگان سیاسی، دوستی در خارج ویاوری در داخل برای خود باقی نگذاشته، پاسخ به این سؤال تقریباً روشن است: بایدن. اما بر پایه یک نوشتار آکادمیک و درخور شخصیت مخاطبان فرانس خواه و منع پسند فرهیخته، باید به یک نظرسنجی بسیار معتبر استناد کنیم. آژانس خبری «ای‌بی‌سی‌نیوز» یکی از معتبرترین رسانه‌ها ووبگاه‌نظرسنجی در این زمینه است. همان آژانسی که درست در همین زمان‌ها یعنی جولای (تیرماه) ۲۰۱۶ در گرماگرم مبارزات انتخاباتی ترامپ و هیلاری کلینتون، در یک نظرسنجی دقیق میزان رای آوری کلینتون را ۴۷ و ترامپ را ۴۳ درصد اعلام کرد هرچند نتیجه انتخابات در رای الکترا درگرونگ شد، اما از صندوق رای همان چیزی بیرون آمد که ای‌بی‌سی‌نیوز پیش‌بینی کرده بود. باری. حالا همین منبع در روز یکشنبه ۲۰ تیرماه تازه‌ترین نظرسنجی خود را با پیش‌تازی ۱۵ درصدی بایدن نسبت به ترامپ علنی سساخت. بر پایه این گزارش که رسانه‌هایی مانند واشنگتن پست و بلومبرگ نیز بدان استناد کردند، بایدن تاکنون توانسته محبوبیت خود را بین ۵۵درصد از آمریکاییان گسترش دهد. درحالی‌که ترامپ با داشتن تنها ۴۰درصد در عمل، پایگاه رای دهندگان خود را از دست داده است. با این حساب، این جو بایدن است که در نخستین روز ژانویه ۲۰۲۱ از پله‌های کاخ سفید بالا می‌رود و ترامپ را به کاسی در بازار پرسود املاک باز می‌گرداند.

حالا نکته این است که پیروزی قریب‌به‌یقینی بایدن در انتخابات پیش‌رو چه تأثیری بر بازار نفت دارد؟ حساسیت‌ها از آنجا ناشی شد که ابرسانه «فورس» که از سال ۱۹۱۷ در آمریکا به کار خبر و تحلیل اشتغال دارد، در ۲۰ جولای (۳۰ تیر) پرده از خبری تامل‌برانگیز برکشید. این پایگاه خبری ناباورانه اعلام کرد که روسیه و عربستان در انتخابات پیش‌رو پست‌رشد بایدن ایستاده و پنهانی از او حمایت می‌کنند. اما راز حمایت روسیه و عربستان از جو بایدن در چیست؟ شک نیست که این راز را باید در اقتصاد به‌شدت نفتی این دو کشور جست‌وجو کرد. ۴۰درصد از درآمد ملی و بیش از نیمی از صادرات روسیه به نفت و گاز وابسته است. این وابستگی در عربستان در حد زندگی و مرگ است. بیش از ۷۰درصد از صادرات عربستان رانفت تشکیل می‌دهد و حدود نیمی از تولید ناخالص داخلی آن نیز به نفت اختصاص دارد. به‌علاوه، ۹۰درصد از شاغلان

اقتصاد

۸۲ درصد از قیر کشور قاچاق می‌شود، در ۴ سال گذشته نزدیک به ۱۴ هزار میلیارد تومان رانت در حوزه قیر توزیع شده است. اقدام مجلس یازدهم در این خصوص تعجب برانگیز بود

تصویب سلطان قیر

سال	تولید سالانه کشور (متوسط سالانه) (میلیون تن)	میزان عرضه رایگان قیر (حواله‌ای) ـ مشخص شده در بنده تبصره ۱ بودجه (میلیون تن)	میزان صادرات (میلیون تن)	ارزش صادرات (میلیون دلار)	میزان مصرف واقعی در کشور (متوسط مصرف) (میلیون تن)	برآورد میزان قیر قاچاق‌شده از کشور(به‌طور تقریبی) (میلیون تن)
۱۳۹۳	۴/۵	۰/۵	۲۶۱/۵	۱۳۶۷	۲/۸	بسیار پایین بوده است
۱۳۹۴	۴/۵	۲	۱/۵ تا ۲	۱۲۵۰	۲/۸	۰/۲
۱۳۹۵	۴/۵	۲	۰/۳۶	۷۳۶	۲/۸	۱/۵
۱۳۹۶	۴/۵	۴	۰/۳	۷۳۶	۲/۸	۱/۵
۱۳۹۷	۴/۵	۴	۰/۳۱	۸۷۸	۲/۸	۱/۵
۱۳۹۸	۴/۵	۴	اعلام نشده	اعلام نشده	۲/۸	-
*با توجه به عدم اعلام میزان وزنی قیر ازسوی نهادهای رسمی ارقام گفته‌شده به‌صورت برآوردی و بر اساس قیمت‌های جهانی محاسبه شده است						

چرا تنها ۲۰درصد قیر کشور را شناف عرضه می‌کنید؟

ماده اولیه قیر وکیوم‌باتوم (VБ) بوده که فرآورده‌نهایی پالایشگاه است. قیرسازان با خرید این ماده اولیه قیر تولید می‌کنند. در کشور علاوه‌بر راهکار فسادانگیز قیر تهاتری که توضیح آن گفته شد، عرضه قیر در بورس کالا وبه‌قولی در فضای شبهه‌ای بورس نیز صورت می‌گیرد که براساس آمار ۲۰درصد از معاملات قیر کشور را پوشش می‌دهد. به‌طور واضح‌تر آنکه قیرسازان که در اولویت دریافت وکیوم‌باتوم قراردارند چرا باید براساس پروسه رایگان گفته‌شده در انتهای چرخه قیر قرار بگیرند؟ ملاحظه کنیم که وزارت نفت مستقیماً اقدام به دریافت وکیوم‌باتوم در ازای خوراک پالایشگاه‌ها (یا هر چیز دیگری) کند و سپس وکیوم‌باتوم را به قیرسازان فروخته و قیرسازان نیز پس از انجام فرآیند روی ماده اولیه و تولید قیر، آن را در بورس کالا عرضه کنند. در این حالت نه‌تنها قیر از مسیری شفاف و تنها در یک بازار به دست مصرف‌کننده نهایی می‌رسد بلکه وزارت نفت نیز می‌تواند منابع حاصل از فروش وکیوم‌باتوم را در اختیار سازمان برنامه‌بودجه قرار داده و آنها نیز در بودجه سازمان‌های موردنظر (وزارت راه‌وشهرسازی و…) هزینه ریالی خرید قیر را درنظر بگیرند. عرضه قیر از طریق بورس کالا، شفاف‌ترین و کم‌عارضه‌ترین روش عرضه است ولی درحال حاضر همان‌طور که گفته شد، تنها ۲۰ درصد از قیر تولیدی کشور از طریق این روش معامله می‌شود. همین عرضه ۸۰درصد حجم قیر کشور از طریق روش دوم (قیر رایگان)، زمینه‌ساز بروز اختلال در روش اول (بورس کالا) نیز است. البته قانون عرضه رایگان قیر با تلاش برخی کارشناسان و متقاعد شدن مجلس دهم در بودجه ۹۹ نیامده بود اما در مجلس یازدهم مجدداً داغدغه رساندن قیر به مناطق محروم و سازمان‌ها تصویب شد. جالب‌است که بسیاری از مواد لازم زیرساخت‌های توسعه‌ای همچون مصالح ساختمانی (مانند سیمان) بدون هیچ سازوکار رایگانی به سازمان‌ها عرضه می‌شود و مبلغ آن در ردیف اعتبارات اضافه می‌شود. خلاصه کلام آنکه؛ در شرایط کنونی و با اجرای طرح عرضه قیر رایگان

(طرح یارانه‌ای)، نه‌تنها به ارزش واقعی قیر کم‌وجهی خواهد شد بلکه از سویی هزینه‌های راه‌سازی و توسعه زیرساخت‌ها نیز به شفافیت روشن نمی‌شود، درواقع سیاست هدفمندی یارانه‌ها به‌معنای رساندن ارزش هر کالا به ارزش واقعی خود و سپس کمک به بخش‌های نیازمند یارانه است که در این ماده قانونی چنین درکی وجود ندارد.

کاهش ۱/۵ میلیونی در صادرات رسمی افزایش چند میلیونی در قاچاق

همان‌طور که پیش‌تر گفته شد، استفاده از طرح قیر رایگان باعث جابه‌جا شدن حواله‌های آن زیر قیمت واقعی در بازارهای دلالی است که نتیجه‌ای جز افزایش صادرات غیررسمی و قاچاق در پی نخواهد داشت، چراکه با معامله شدن حواله قیر در بازار سیاه، خود قیر قاچاق شده و عواید آن در قالب رشوه و رانت بین مدیران تقسیم خواهد شد. چنین ادعایی نه فقط در ظاهر بلکه در عمل و براساس آمار نیز تصدیق می‌شود. به این صورت که براساس آخرین آمار منتشرشده از سوی وزارت صمت درباره وضعیت قیر در کشور از سال ۹۳ که بعد میزان صادرات قیر (چه وزنی و چه ارزشی)، روه به افول بوده و تنها در سال ۹۷ نسبت به سال قبل خود رشد ۱۹ درصد را تجربه کرده است. بررسی این آمار زمانی جالب می‌شود که بدانیم اعطای حواله قیر رایگان از سوی وزارت نفت و قید آن در بودجه سالانه هم به‌طور تقریبی از همان سال ۹۳ آغاز شده است. این در شرایطی است که از طرفی تولید سالانه قیر به‌طور متوسط ۴/۵ میلیون تن در کشور بوده و در طول سال‌ها نیز تفاوت چندانی نکرده است (مجدداً تأکید می‌شود که این آمار به‌طور متوسط سالانه گفته شده) و از سوی دیگر مصرف سالانه نیز به‌طور متوسط و براساس آمارهای رسمی ۲/۸ میلیون تن و براساس گمانه‌زنی‌ها ۱/۸ میلیون تن بوده است. در سال ۹۳ که دولت موظف به تأمین ۵۰۰ هزار تن قیر رایگان می‌شود، صادراتی حدود ۱/۵ تا دو میلیون تن به ارزش یک میلیون و ۳۰۰ هزار دلار در همان سال را رقم می‌زند که با احتساب مصرف دو میلیون تنی در داخل

کشور منطقی به نظر می‌آید. در ادامه اما با تأکید بر طرح قیر رایگان این بار رقم فراتر رفته و دولت موظف به تأمین دو میلیون تن قیر به‌صورت حواله‌ای می‌شود که در همین سال صادرات با کاهش ۵۰۰ هزار تنی ارزشی حدود یک میلیون و ۲۵۰ هزار دلار رانبت می‌کند. در سال ۹۵ مجدداً دو میلیون تن حواله قیر در بودجه کشور تصویب می‌شود و صادرات به‌طرز وحشتناکی از حدود یک تا ۱/۵ میلیون تن در سال ۹۴ به ۳۶۰ هزار تن در سال ۹۵ کاهش می‌یابد. چنین شکافی را با توجه به۴/۵ میلیون تن تولید سالانه بیش از یک میلیون تن قاچاق قیر پر می‌کند. اصرار بر اجرای این طرح در سال‌های ۹۶ و ۹۷ به چهار میلیون تن در حدود یک تا ۱/۵ میلیون تن رسد که صادرات را در همین سال‌ها به‌ترتیب به ۳۰۰ و ۳۱۰ هزار تن کاهش می‌دهد. با توجه به اینکه گفته می‌شود در سال ۹۶ تولید کشور حدود ۶/۵ میلیون تن بوده و مصرف داخلی نیز ۱/۵ میلیون تن بوده است می‌توان نتیجه گرفت که بیش از دو تا سه میلیون تن قیر قاچاق شده است. این روند همچنان ادامه دارد و براساس آمارهای غیررسمی از ۵/۵ میلیون تن قیر تولیدشده در سال ۹۸ بیش از ۴/۵ میلیون آن قاچاق شده است. بنابراین با طرح دوفوقریتی که چند روز پیش دوباره در مجلس تصویب شده و دولت را مکلف به تأمین چهار میلیون تن قیر رایگان کرده است، باید ادامه روند رو به سقوط صادرات رسمی و رو به صعود قاچاق را انتظار داشت.

۱۳هزار و ۸۰۰ میلیارد تومان رانت در ۱۴ سال توزیع شده است

در بند الحاقی تبصره ۱ در بودجه ۹۶، شرکت ملی نفت ایران موظف شده است از محل منابع در اختیار خود معادل ریالی چهار میلیون تن مواد اولیه قیر رایگان (VБ) تا سقف مبلغ سه هزار میلیارد تومان به نسبت‌های مشخص و با اولویت تادیه بدهی دستگاه‌های موردنظر به شرکت‌های تولید قیر در اختیار دستگاه‌های مذکور قرار دهد.
بااین حال گزارش تفریغ بودجه سال ۹۶ از صادرات ۱۱ میلیارد تومان قیر توسط شرکت پالایش ملی نفت ایران خبر می‌دهد. اجرای این حکم در سنوات دیگر نیز در قوانین بودجه درج شده و مشکلاتی را ایجاد کرده است. به‌عنوان نمونه این رقم برای سسال ۹۷ حدود چهار میلیون تن به ارزش ۶ هزار میلیارد تومان و برای سال‌های ۹۴ و ۹۵ حدود دو میلیون تن به ارزش ۲۴۰۰ میلیارد تومان بوده است. البته براساس گزارش تفریق بودجه در سال ۹۷ تقریباً ۲/۵ میلیون تن حواله قیر رایگان عرضه شده است. براساس گفته‌ها رویه حواله در سال ۹۸ تغییر کرده اما با توجه به حجم وسیع قاچاق صورت‌گرفته در کشور در این سال، احتمالاً بخش عمده‌ای از قیر رایگان تخصیص داده‌شده به‌صورت حواله‌ای بوده است.

رانت ۳۶ درصدی قیرسازها

بنابر گفته‌های مشاور وزیر نفت (استانه)، سال ۱۳۹۸ قیرسازان در سازوکار عرضه قیر رایگان ۳۳ تا ۳۶درصد عایدی مالی داشتند. این ۳۶درصد شامل ۹درصد معافیت از مالیات بر ارزش‌افزوده، ۱۷ تا ۲۰درصد معافیت قانونی تحت‌عنوان قوانین سازمان حمایت از تولیدکننده و مصرف‌کننده، ۶درصد حق‌العمل کاری و دو درصد تحت‌عنوان ضایعات وکیوم‌باتوم است. این ۳۶درصد براساس قانون بودجه سال ۱۳۹۸ معادل دو هزار و ۲۰۰ میلیارد تومان (رانت مستقیم) است. به‌دلیل وجود همین رانت است که بارها اندازه‌زی تعداد زیادی از واحدهای تولیدی قیر در کشور مواجه هستیم.

چرا روسیه و عربستان از رفتن دونالد ترامپ خوشحال هستند؟

نفت ۱۵۰ دلاری در انتظار آمدن جو بایدن

ترامپ نخواهد بود. سیاست‌هایی که ظرفیت تولید نفت آمریکا را از ۹ میلیون بشکه در روز به ۱۲ میلیون بشکه رساند. سیاست‌هایی که درست در ماه مارس گذشته، پیش از شیوع کرونا، آمریکا را یک واردکننده خالص، به‌یک صادرکننده خالص نفت بدل ساخته بود. ترامپ که با حمایت شرکت‌های عظیم نفتی از پرمیان تا دا کوتا و نیومکزیک و ایوومینگ بر اریکه ریاست نشسته بود، بر این سیاست خویش بسی می‌بالید. اما بایدن خود را در مسیری جز این معرفی کرد. سیاست‌های نفتی بایدن در آغاز مبارزات با قاطعیت روشن نبود ولی آندتری بود که روسیه و عربستان را پشت‌سر خود قرار دهد.

ماجرا وقتی روشنی تمام و کمال یافت که در ۱۴ جولای (۲۴ تیر) بایدن از برنامه جامع اقتصادی خود رونمایی کرد. چنانکه لس‌آنجلس تایمز برای ما تشریح می‌کند، جو بایدن برای آنکه تنها مزیت نسبی ترامپ را که موفقیت اقتصادی خوانده می‌شد از او بازستاند، یک برنامه تهاجمی اقتصادی ارائه کرد که قله برآمده آن در زمینه نفت و انرژی است. در این برنامه جامع و تهاجمی، بایدن ۷۷۵ میلیارد دلار برای سیستم مراقبت از شهروندان که شامل سالمندان،

کودکان، بیماران، معلولان و حتی بخش مهدکودک می‌شود، با قول ایجاد سه میلیون شغل دنظر می‌گیرد. به‌علاوه، ۷۰۰ میلیارد دلار برای تجدید حیات در بخش تولید اختصاص می‌دهد.

اما قله برآمده برنامه‌های اقتصادی او در بخش ایجاد زیرساخت‌های انرژی‌های تجدیدپذیر است. بایدن برای این قسمت دو تریلیون دلار اعتبار تخصیص می‌دهد. برنامه اقتصادی رونمایی شده بایدن در مبارزه با گرم شدن زمین، هدایت تلاش‌های دولت برای گسترش انرژی‌های پاک و تلاش‌های اقلیمی متمرکز دارد. او متعهد شد که در دوره اول ریاست خود برای رسیدن به این اهداف دو تریلیون دلار سرمایه‌گذاری کند. برحسب اعلام او، این سرمایه‌گذاری در بخش‌های راه‌آهن پرسرعت، ساخت اوتومبیل‌های برقی، افزایش استفاده از انرژی بادی، خورشیدی و سایر فناوری‌های تجدیدپذیر برای تولید برق انجام خواهد شد. طبق برنامه بایدن، ایالات‌متحده تا سال ۲۰۳۵ به‌طور کامل به استفاده از نفت، زغال‌سنگ و سایر انرژی‌های فسیلی برای تولید برق پایان می‌دهد و تا سال ۲۰۵۰ انتشار گاز‌های گلخانه‌ای را به صفر می‌رساند.
بایدن همچنین تأکید کرد که در سرزمین‌های فدرال اجازه حفاری‌های جدید نفت با گاز را نمی‌دهد و ضمن مسدود کردن چاه‌های متروکه، ک مالیات سنگینی بر بخش کربن وضع می‌کند.
خب، این برنامه‌ها تا همین جا نشان می‌دهد که برنامه‌های جو بایدن در بخش نفت و انرژی تا چه حد بلندپروازانه و برای تولیدکنندگان نفت آمریکایی محدودکننده است. به‌روشنی معلوم است که از این پس هرساله شاهد کاهش تولید نفت آمریکا خواهیم بود. وضع مالیات سنگین بر شرکت‌های نفتی و جلوگیری از اکتشاف و حفاری‌های جدید و حرکت به‌سوی انرژی‌های پاک و تجدیدپذیر در فرهنگ نفت یک معنا بیشتر ندارد و آن افزایش قیمت نفت است. بیهوده نیست که صندوق پوشش ریسک آمریکا در ۱۲ جولای (۲۲ تیر) دست به یک پیش‌بینی حیرت‌انگیز زد. مدیر ارشد این صندوق سرمایه‌گذاری گفت قیمت نفت خام می‌تواند تا سال ۲۰۲۵ به‌راحتی به ۱۵۰ دلار در هر بشکه برسد. مدیر جی‌پی‌مورگان حتی رسیدن قیمت نفت به بشکه‌ای ۱۰۰ دلار را طی دو سال آینده کاملاً محتمل می‌داند. البته ناگفته نماند که دلیل منطقی آنها برای این پیش‌بینی خوشایند به تأثیرات کرونا بر کاهش سرمایه‌گذاری‌های نفتی به‌ویژه در بخش تولید و به‌عنوان استوار است. آنها این تحلیل‌ها را دو روز قبل از رونمایی شدن برنامه‌های جو بایدن در بخش نفت و انرژی مطرح کردند.
حالا که دنیای نفت و انرژی با برنامه‌های بایدن هم مواجه شده، میزان قطعیت پیش‌بینی‌های افزایش قیمت نفت به اعداد سه‌رقمی، روشنی بیشتری می‌یابد. حالا یک سؤال اساسی برای ما در ایران مطرح می‌شود و آن اینکه پیروزی جو بایدن و به‌تبع آن افزایش چشمگیر بهای نفت چه تأثیری برای ایران دارد؟ اصولاً برنامه اعلام‌شده بایدن درمورد ایران چیست؟ این سؤال البته بسیار مهمی است که در نوشتاری دیگر به نظر فرهیختگان ارجمند خواهیم رساند.

سعودی نیز در بخش نفت استخدام می‌شوند. از سوی دیگر، روسیه روزانه ۱۱ میلیون و عربستان-صرف‌نظر از تعهدات اوپک- روزانه ۱۰ میلیون بشکه نفت تولید می‌کنند. روزگار این ابرتولیدکنندگان نفت چندان بد نبود تا آنکه در ماه مارس، زمستان گذشته، بلای زمینی یا تقدیر آسمانی کرونا بر جهان و هرچه در اوهست، نازل شد. کرونا که آمد، نفت از چشم مصرف‌کنندگان افتاد؛ قیمت به زیر صفر و منفی ۴۰ دلار پرتاب شد. سهمناک بود؛ هواپیماها بر زمین نشسته بودند، اوتومبیل‌ها خاموش، جهان از حرکت ایستاده بود. این کرونا بود که نقش اهروری یا آن سوی اهریمنی را بر خلائق باز می‌کرد.

در این میان، کشورهای نفتی آنچه در پیش‌روی خود می‌انگاشتند آمیزه‌ای از هراس و سقوط بود. کشورها و شرکت‌هایی که قیمت افسانه‌ای سه‌رقمی نفت در همین چند سال پیش، در ۲۰۱۴ بر اهرای آمال و آرزو‌ها سوارشان کرده بود، حالا بین بودن یا نبودن طرح مساله می‌کردند تا آنکه بایدن آمد.
بایدن در ابتدا چیز زیادی درباره نفت نگفته بود اما آندتر روشن ساخته بود که دراستای سیاست هوای پاک و محیط‌زیست، دنباله‌رو سیاست‌های نفتی